

ЗАКОН
за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.

Чл. 1. (1) Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по приходите и трансферите на обща сума **12 455 690,4 хил. лв.**, както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ		Сума (хил. лв.)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО		12 455 690,4
1. Осигурителни приходи		8 054 656,1
1.1. Осигурителни вноски		8 054 656,1
2. Неданъчни приходи		89 542,9
2.1. Приходи и доходи от собственост		6 200,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви		25 121,9
2.3. Други приходи		58 221,0
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите		-1 040,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване		178 264,4
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства		4 134 267,0

(2) Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по разходите и трансферите на обща сума **12 455 690,4 хил. лв.** както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	12 455 690,4
1. Разходи	12 448 290,4
1.1. Пенсии	10 577 667,6
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	10 399 353,3
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	177 214,3
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	1 100,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	1 739 340,4
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	131 113,9
1.3.1. Разходи за персонал	75 638,6
1.3.2. Издръжка	45 690,0
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	147,8
1.3.5. Капиталови разходи	9 087,5
1.4. Отбрана и сигурност	168,5
2. Предоставени трансфери	7 400,0
2.1. На Министерството на здравеопазването, съгласно чл.11, ал.1, т.2, буква"в", чл.12, ал.1, т.4 и чл.13, ал.1, т.3 от Кодекса за социално осигуряване	3 150,0
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0
2.3. На Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съгл.чл.92, ал.4 от НПОС	250,0

(3) Приема дефицит /излишък/ и финансиране по бюджета на **Държавното обществено осигуряване**, както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК /+/	-
ФИНАНСИРАНЕ	-
Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина /-/	-
Наличност в края на периода	-

Чл. 2. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии" по приходите и трансферите на обща сума

5 577 684,0 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	5 577 684,0
1. Осигурителни приходи	5 519 033,9
1.1. Осигурителни вноски	5 519 033,9
2.3. Други приходи	58 000,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	650,1

(2) Приема бюджета на фонд "Пенсии" по разходите и трансферите на обща сума 9 496 094,4 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	9 496 094,4
1. Разходи	9 496 094,4
1.1. Пенсии	9 495 527,5
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	9 494 427,5
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	1 100,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	566,9

(3) Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии", както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК /+/	-3 918 410,4
---------------------------------	---------------------

Чл. 3. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по приходите и трансферите на обща сума 715 405,5 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	715 405,5
1. Осигурителни приходи	715 405,5
1.1. Осигурителни вноски	715 405,5

(2) Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по разходите и трансферите на обща сума 862 947,6 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	862 947,6
1. Разходи	862 947,6
1.1. Пенсии	862 946,7
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	862 946,7
1.2. Социални помощи и обезщетения	0,9

(3) Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК /+/	-147 542,1
---------------------------------	-------------------

Чл. 4. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност"

по приходите и трансферите на обща сума 177 214,3 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	177 214,3
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	177 214,3

(2) Приема разходи и трансфери (субсидии, вноски) между държавния бюджет и бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност" на обща сума 177 234,7 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	177 234,7
1. Разходи	177 234,7
1.1. Пенсии	177 214,3
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	177 214,3

1.2. Социални помощи и обезщетения	20,4
---	-------------

(3) Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност", както следва:

ДЕФИЦИТ /-/ , ИЗЛИШЪК /+/	-20,4
----------------------------------	--------------

Чл. 5. (1) Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест" по приходите и трансферите на обща сума **236 666,4 хил. лв.**, както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	236 666,4
1. Осигурителни приходи	236 666,4
1.1. Осигурителни вноски	236 666,4

(2) Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест" по разходите и трансферите на обща сума **59 151,5 хил. лв.**, както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	59 151,5
1. Разходи	54 801,5
1.1. Пенсии	41 979,1
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	41 979,1
1.2. Социални помощи и обезщетения	12 822,4
2. Предоставени трансфери	4 350,0
2.1. На Министерството на здравеопазването, съгласно чл.24, т. 5 от Кодекса за социално осигуряване	350,0
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести , съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0

(3) Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест", както следва:

ДЕФИЦИТ /-/ , ИЗЛИШЪК /+/	177 514,9
----------------------------------	------------------

Чл. 6. (1) Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по приходите и трансферите на обща сума **1 240 543,4 хил. лв.**, както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	1 240 543,4
1. Осигурителни приходи	1 240 543,4
1.1. Осигурителни вноски	1 240 543,4

(2) Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по разходите и трансферите на обща сума **1 290 438,5 хил. лв.**, както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	1 290 438,5
1. Разходи	1 287 638,5
1.2. Социални помощи и обезщетения	1 287 638,5
2. Предоставени трансфери	2 800,0
2.1. На Министерството на здравеопазването съгласно чл. 26, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	2 800,0

(3) Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство", както следва:

Чл. 7. (1) Приема бюджета на фонд "Безработица" по приходите и трансферите на обща сума **343 406,9** хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	343 406,9
1. Осигурителни приходи	343 006,9
1.1. Осигурителни вноски	343 006,9
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	400,0

(2) Приема бюджета на фонд "Безработица" по разходите и трансферите на обща сума **438 291,3** хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	438 291,3
1. Разходи	438 291,3
1.2. Социални помощи и обезщетения	438 291,3

(3) Приема дефицит/излишък/ по бюджета на фонд "Безработица", както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК +/-	-94 884,4
---------------------------------	------------------

Чл. 8. (1) Приема бюджета на Националния осигурителен институт по приходите и трансферите на обща сума **4 164 769,9** хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	4 164 769,9
2. Неданъчни приходи	31 542,9
2.1. Приходи и доходи от собственост	6 200,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	25 121,9
2.3. Други приходи	221,0
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 040,0
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	4 134 267,0

(2) Приема бюджета на Националния осигурителен институт по разходите и трансферите на обща сума **131 532,4** хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	131 532,4
1. Разходи	131 282,4
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	131 113,9
1.3.1. Разходи за персонал	75 638,6
1.3.2. Издръжка	45 690,0
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	147,8
1.3.5. Капиталови разходи	9 087,5
1.4. Отбрана и сигурност	168,5
2. Предоставени трансфери	250,0
2.3. На Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласно чл. 92, ал. 4 от НПОС	250,0

(3) Приема дефицит /излишък/ и финансиране по бюджета на Националния осигурителен институт, както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК +/-	4 033 237,5
РАЗДЕЛ IV. ФИНАНСИРАНЕ	-4 033 237,5
Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина /-/	-
Наличност в края на периода	4 033 237,5

Чл. 9. Определят се следните размери на месечния осигурителен доход за 2020 г.:

1. минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно приложение № 1;

2. минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица – 610 лв.;

3. минимален месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители - 610 лв.;

4. максимален месечен размер на осигурителния доход – 3000 лв.

Чл. 10. Определя се следният минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване за 2020 г.:

1. от 1 януари до 30 юни – 219,43 лв.;

2. от 1 юли до 31 декември – 234,13 лв.

Чл. 11. Определя се дневен минимален размер на обезщетението за безработица за 2020 г. – 9,00 лв., и дневен максимален размер на обезщетението за безработица за 2020 г. – 74,29 лв.

Чл. 12. Определя се размер на паричното обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по чл. 53 от Кодекса за социално осигуряване за 2020 г. – 380 лв.

Чл. 13. Определя се размер на еднократната помощ по чл. 13г от Кодекса за социално осигуряване при смърт на осигурено лице за 2020 г. - 540 лв.

Чл. 14. Определя се размерът на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ по групи основни икономически дейности за 2020 г. съгласно приложение № 2.

Чл. 15. (1) За 2020 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

(2) Определя се максимален размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя за 2020 г. – 1 525 лв.

(3) Определя се за приход в бюджета на Националния осигурителен институт 81 000 лв. от приходите на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ - за дейностите по чл. 13 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя.

(4) Приема бюджета на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ за 2020 г. съгласно приложение № 3.

Чл. 16. Приема бюджета на Учителския пенсионен фонд за 2020 г. съгласно приложение № 4.

Чл. 17. Приема консолидиран бюджет на всички администрирани от Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове за 2020 г. съгласно Приложение № 5.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Надзорният съвет по предложение на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ) одобрява необходимите промени по отделни параграфи на разходите, без да се превишава общият им размер, одобрен с този закон, като това не се отнася за сумите за сметка на държавния бюджет, както и за разходи, извършвани от НОИ по силата на други нормативни актове и проекти извън Кодекса за социално осигуряване, които се финансират с трансфери, непредвидени в този закон, и които не водят до влошаване на баланса на държавното обществено осигуряване. Тези разходи се отчитат в бюджета на НОИ и с тях могат да бъдат превишени разходите по бюджета на НОИ.

(2) Паричните помощи за профилактика и рехабилитация, превеждани на бюджетните организации от бюджета на държавното обществено осигуряване, се отчитат като трансфери.

§ 2. За 2020 г. не се отчислява общ резерв на фондовете по чл. 18 от Кодекса за социално осигуряване.

§ 3. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 76, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 16, 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г. и бр. 12 и 35 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4а, ал. 6, т. 4 след думите „или в неперсонифицирани дружества“ се поставя запетая и се добавя „лица, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица“.

2. В чл. 5:

а) алинея 7 се изменя така:

„(7) Осигурителят е длъжен:

1. да съхранява за срок 50 години считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят, ведомости за заплати, трудови договори, допълнителни споразумения, заповеди за назначаване, допълнителни споразумения/заповеди за преназначаване, заповеди за ползван неплатен отпуск общо над 30 работни дни в една календарна година, заповеди за прекратяване на трудови или служебни правоотношения; документите се съхраняват по реда, установен в Закона за Националния архивен фонд;

2. по искане на осигурено лице или негов представител да издава безплатно, в 14-дневен срок, документи за осигурителен стаж и/или осигурителен доход, и/или категория труд за периоди преди 1 януари 2000 г.;

3. по искане на длъжностните лица по чл. 40, ал. 3, чл. 54ж, ал. 1 и чл. 98, ал. 1 да издава безплатно, в 14-дневен срок, документи за осигурителен стаж и/или осигурителен доход, и/или категория труд на осигурени при него лица, както и да удостоверява факти и обстоятелства, свързани с такива документи;

4. до 25-о число на месеца, следващ месеца на прекратяване на осигуряването, да представя на Националния осигурителен институт документ, удостоверяващ продължителността на осигурителния стаж от първа и/или втора категория труд, придобит при него от лицето; в документа осигурителят вписва и съответната разпоредба от Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране (отм.) и/или от Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране, приета с Постановление № 235 на Министерския съвет от 1998 г. (ДВ, бр. 123 от 1998 г.), по която предлага да се зачете този осигурителен стаж.”;

б) алинея 8 се изменя така:

„(8) Съдържанието на документите по ал. 7, т. 2-4, както и редът и начинът за тяхното представяне се определят с инструкция, издадена от управителя на Националния осигурителен институт. Данните в документите се използват за отпускане и изчисляване на пенсиите, паричните обезщетения и помощите.“;

в) в ал. 10 изречения първо и второ се изменят така:

„При прекратяване на дейността на осигурителите, които нямат правопреемник, документите по ал. 7, т. 1, както и неполучените от осигурените лица трудови книжки, издадени удостоверения за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход и други съхранени от осигурителите документи, въз основа на които може да се установи осигурителен стаж и/или осигурителен доход, и/или категория труд, се предават в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт въз основа

на писмено заявление по образец, освен ако в закон не е определен друг ред за съхраняването им. Заявлението се подава по ред, определен с инструкцията по ал. 13.“;

г) в ал. 12, изречение първо думите „разплащателните ведомости“ се заменят с „ведомостите за заплати“.

3. В чл. 6, ал. 11, т. 3 след думите „или в неперсонифицирани дружества“ се поставя запетая и се добавя „лица, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица“.

4. В чл. 9а:

а) в ал. 1 след думите „ако не е зачетен на друго основание“ се добавя „и са внесени осигурителни вноски съгласно ал. 3“;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) За осигурителен стаж при пенсиониране на лицата, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1, се зачита и времето, което не им достига като осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1-2, но не повече от 5 години, ако за това време са внесени осигурителни вноски съгласно ал. 3.“;

в) в ал. 3 се създава изречение второ:

„Вноските са изцяло за сметка на лицата, като се изчисляват към датата на внасянето им в размера, определен за фонд „Пенсии“ за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.“;

г) алинея 6 се отменя.

5. В чл. 13в, ал. 1, т. 4 навсякъде след думите „отглеждане на дете“ се добавя „до 2-годишна възраст“.

6. В чл. 33:

а) в ал. 5 се създават т. 16, 17 и 18:

„16. води регистър на данните от документите по чл. 5, ал. 7, т. 2-4;

17. води регистър на лицата с осигурителен стаж по чл. 9а;

18. води регистър на решенията на медицинските комисии по чл. 98, ал. 4.“;

б) създава се ал. 8:

„(8) Националният осигурителен институт осъществява текущ обмен на информация с Националната агенция за приходите във връзка с изпълнението на законовите им правомощия по ред, определен с инструкция, издадена съвместно от управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.“

7. В чл. 40:

а) в ал. 3, изречение първо думите „лична банкова сметка“ се заменят с „лична платежна сметка, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчик на платежни услуги (ДПУ), лицензиран от Българската народна банка (БНБ), или от клон на ДПУ, осъществяващ дейност на територията на страната“;

б) в ал. 4, в основния текст след думите „отглеждане на дете“ се добавя „до 2-годишна възраст“.

8. В чл. 49, ал. 2 след думите „отглеждане на дете“ се добавя „до 2-годишна възраст“.

9. В чл. 54ж, ал. 4 думите „лична банкова сметка“ се заменят с „лична платежна сметка, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number - IBAN), водена от ДПУ, лицензиран от БНБ, или от клон на ДПУ, осъществяващ дейност на територията на страната“.

10. Член 69г се отменя.

11. В чл. 70, ал. 17 се създава изречение второ: „Преизчисляването се извършва от датата на подаването на заявлението.“

12. В чл. 75 се създава ал. 6:

„(6) Лицата могат да поискат преизчисляване на пенсията от осигурителния доход за друг тригодишен период преди 1 януари 1997 г. съгласно чл. 70, ал. 17.“

13. В чл. 79 се създава ал. 5:

„(5) Лицата могат да поискат преизчисляване на пенсията от осигурителния доход за друг тригодишен период преди 1 януари 1997 г. съгласно чл. 70, ал. 17.“

14. В чл. 98, ал. 1:

а) в т. 1 се създават изречения второ и трето:

„Разпореждането се издава в срок до четири месеца от подаването на заявлението или от получаването на необходимите документи и/или данни съгласно предвиденото в наредбата по чл. 106. В случаите на прилагане на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност разпореждането се издава в срок до един месец от получаването на всички необходими документи и данни.“;

б) в т. 2 се създава изречение второ:

„Разпореждането се издава в срок до един месец от получаването на всички необходими документи и данни.“

15. В чл. 101, ал. 4 думите „чл. 68“ се заменят с „чл. 68, ал. 1“.

16. В чл. 106 думите „акт на Министерския съвет“ се заменят с „наредба на Министерския съвет“.

17. В чл. 110 ал. 4 се изменя така:

„(4) Разпорежданията, актовете за начет и задължителните предписания се връчват на отговорните лица лично срещу подпис, чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка на посочен адрес или на съответния адрес по чл. 18а, ал. 8 от Административнопроцесуалния кодекс или по електронен път по реда на Закона за електронното управление. Когато връчването не може да бъде извършено по реда на изречение първо, за съставянето на съответния документ се поставя съобщение на таблото за обявления в териториалното поделение на НОИ или на интернет страницата на НОИ за срок, не по-кратък от 7 дни, след изтичането на който документът се смята за връчен.“

18. В чл. 114, ал. 5 думите „по ал. 3“ се заменят с „по ал. 3 и 4“.

19. В чл. 117, ал. 1, буква „е“ след думите „глава четвърта“ се поставя запетая и се добавя „раздели I и II“.

20. В чл. 158 изречение първо се изменя така: „Осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се внасят в сроковете по чл. 7.“

21. В чл. 343в:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Лице, родено след 31.12.1959 г., което не подлежи на задължително осигуряване за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд, чието правоотношение с институция или орган на Европейския съюз, по което е било осигурявано в пенсионните схеми на Съюза, е прекратено, има право по свой избор да прехвърли средствата, представляващи придобитите от него в тази схема пенсионни права:

1. във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване; за лице по чл. 127, ал. 5, родено след 31.12.1959 г., което не е упражнило правото на избор на осигуряване по чл. 46, средствата се превеждат във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, както и в универсален пенсионен фонд, или

2. във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, който изплаща пожизнени пенсии, или

3. на застраховател, който има право да извършва дейност по т. 1, раздел I, буква „б“ – „анюитети“, от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 1, т. 1“ се добавя „и ал. 2, т. 1“.

22. В чл. 343г:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато лицето направи избор по чл. 343в, ал. 2, т. 1, Националният осигурителен институт разпределя средствата, получени от пенсионната схема на Съюза, в следната последователност:

1. в случаите, когато са прехвърлени средства в пенсионната схема на Съюза по реда на чл. 343а, сумата, равняваща се на размера на прехвърлените средства, актуализирани към датата на трансфера, се превежда обратно във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване; в случаите, когато за лица по чл. 127, ал. 5, които не са упражнили правото на избор на осигуряване по чл. 46, са прехвърлени средства по чл. 343а, ал. 1, т. 2 в пенсионната схема на Съюза, средствата се превеждат обратно във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване и в съответните видове фондове за допълнително пенсионно осигуряване, от които са били прехвърлени;

2. от сумата, останала след разпределяне на средствата по т. 1, съответно - получените средства, в случаите, когато не са прехвърлени средства в пенсионната схема на Съюза по реда на чл. 343а, се прехвърлят средства, както следва:

а) за лице, което към датата на избора по чл. 343в, ал. 2 не подлежи на задължително осигуряване за допълнителна пенсия - във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване; прехвърлят се средства, изчислени на базата на възнаграждението, върху което лицето е осигурявано към момента на прекратяване на правоотношението му с орган на Съюза, размера на вноската към момента на прехвърлянето и осигурителните периоди на действителна служба в Съюза, както и всички други осигурителни периоди, зачетени от Съюза, без тези от България;

б) за лице, което към датата на избора по чл. 343в, ал. 2 подлежи на задължително осигуряване за допълнителна пенсия - във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване и в избория от лицето универсален пенсионен фонд; прехвърлят се средства, изчислени на базата на възнаграждението, върху което лицето е осигурявано към момента на прекратяване на правоотношението му с орган на Съюза, съответните размери на вноската към момента на прехвърлянето и осигурителните периоди на действителна служба в Съюза, както и всички други осигурителни периоди, зачетени от Съюза, без тези от България.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „ал. 1, т. 1“ се добавя „и ал. 2, т. 1“.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „и 2“.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

23. Навсякъде в Кодекса за социално осигуряване думите „отглеждане на малко дете“ се заменят с „отглеждане на дете до 2-годишна възраст“.

§ 4. Постъпилите до влизането в сила на § 3, т. 10 заявления за отпускане на пенсии по отменения чл. 69г се разглеждат по досегашния ред.

§ 5. Този закон се прилага и към заявления за прехвърляне на пенсионни права по част втора „А“, подадени преди влизането му в сила.

§ 6. В чл. 116, ал. 1, т. 3, буква „в“ от Закона за Националната служба за охрана (обн., ДВ, бр. 61 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 103 от 2017 г., бр. 103 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.) думите „53 години“ се заменят с „55 години“.

§ 7. Изпълнението на закона се възлага на Националният осигурителен институт.

§ 8. Законът влиза в сила от 1 януари 2020 г., с изключение на:

1. Параграф 3, т. 2, буква „а“ относно чл. 5, ал. 7, т. 4 и буква „б“, и т. 6, буква „а“, които влизат в сила от 1 януари 2022 г.

2. Параграф 3, т. 10, 21, 22, § 4 и 5, които влизат в сила от деня на обнародването в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2019 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

Минимален осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии - 2020 г.
/без налагане на административно увеличение и минимална работна заплата за 2020 г. - 610,00 лв./

Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1, т. 1

Пореден номер	Икономически дейности (ном. АЗТ)	Икономически дейности (код по КИД-2008)	Наименование на икономическа дейност	Ръководители	Специалисти	Техници и приложни специалисти	Помощен административен персонал	Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	Квалифициран и работници и сродни на тях занаятчи	Машинни оператори и монтажници	Професии, неизисващи специална квалификация
1	A	01, 03 без 1.49	Растениевъдство, животновъдство и лов, спомогателни дейности; Рибно стопанство	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	A	02	Горско стопанство	1034	779	707	655	610	610	618	688	610
3	A	1.49	Отглеждане на други животни /пчеларство/	755	709	673	610	610	610	610	610	610
4	B	05	Добив на въглища	901	738	699	610	610	610	699	635	610
5	B	06	Добив на нефт и природен газ	865	694	675	610	610	610	623	610	610
6	B	07	Добив на метални руди	926	770	682	610	610	610	674	610	610
7	B	08.11	Добив на строителни материали	705	610	610	610	610	610	610	610	610
8	B	08.11	Добив на декоративни скални материали	677	610	610	610	610	610	610	610	610
9	B	08.11	Добив на варовик, суров гипс, креда, доломит и шисти	709	610	610	610	610	610	610	610	610
10	B	08.12	Добив на трошен камък, чакъл и пясък	890	740	639	610	610	610	610	610	610
11	B	08.12	Добив на глина и каолин	916	761	657	610	610	610	610	610	610
12	B	08.9 и 09	Добив на други неметални материали и суровини; Спомогателни дейности в добива	712	610	610	610	610	610	610	610	610
13	C	10.1 без 10.12, 10.2	Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия; Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия	1486	982	784	610	610	610	636	610	610
14	C	10.12	Производство и преработка на месо от домашни птици	1226	1018	883	623	610	610	610	644	610
15	C	10.3	Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия	904	727	613	610	610	610	610	610	610
16	C	10.4	Производство на растителни и животински масла и мазнини	982	883	644	610	610	610	610	610	610
17	C	10.5	Производство на мляко и млечни продукти	1057	697	610	610	610	610	610	610	610
18	C	10.6	Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти	1247	1039	987	610	610	610	675	831	610
19	C	10.7 и 10.8 без 10.81 и 10.82	Производство на хлябни и тестени изделия; Производство на други хранителни продукти	831	610	610	610	610	610	610	610	610
20	C	10.81 и 10.82	Производство на захар; Производство на какао, шоколадови и захарни изделия	1143	940	873	623	610	610	613	644	610
21	C	10.9	Производство на готови храни за животни	1122	987	894	655	610	610	675	675	610
22	C	11 без 11.05, 11.06 и 11.07	Производство на напитки	869	675	610	610	610	610	610	610	610
23	C	11.05 и 11.06	Производство на пиво и малц	821	696	639	610	610	610	610	610	610
24	C	11.07	Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води	935	790	717	610	610	610	610	610	610
25	C	12	Производство на топлоени изделия	1034	1008	705	610	610	610	610	610	610

26	C	13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	987	673	644	610	610	610	610	610	610	610
27	C	14 без 14.3	Производство на облекло	925	675	623	610	610	610	610	610	610	610
28	C	14.3	Производство на други трикотажни изделия	997	717	675	610	610	610	610	610	610	610
29	C	15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без кошъм	906	615	610	610	610	610	610	610	610	610
30	C	16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	610	610	610	610	610	610	610	610	610	610
31	C	17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	852	634	610	610	610	610	610	610	610	610
32	C, J	18, 58 и 59	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители (Издателска дейност; Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	610	610	610	610	610	610	610	610	610	610
33	C	19	Производство на конс и рафинирани нефтепродукти	1763	1310	1034	756	882	610	958	967	610	610
34	C	20	Производство на химични продукти	870	680	610	610	610	610	610	610	610	610
35	C	21	Производство на лекарствени вещества и продукти	870	680	610	610	610	610	610	610	610	610
36	C	22	Производство на изделия от каучук и пластмаси	614	610	610	610	610	610	610	610	610	610
37	C	23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини	827	670	625	610	610	610	610	610	610	610
38	C	24 без 24.5	Производство на основни метали	810	610	610	610	610	610	610	610	610	610
39	C	24.5	Легне на метали	769	610	610	610	610	610	610	610	610	610
40	C	25 без 25.4	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	769	610	610	610	610	610	610	610	610	610
41	C	26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти.	790	686	610	610	610	610	610	610	610	610
42	C	27	Производство на електрически съоръжения	790	686	610	610	610	610	610	610	610	610
43	C	28 без 28.11; 25.4	Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение; Производство на въоръжение и боеприпаси	862	610	610	610	610	610	610	610	610	610
44	C	28.11	Производство на турбини и двигатели, без авиационни, автомобили и мотоциклети	987	623	623	610	610	610	610	610	610	610
45	C	29, 30	Производство на автомобили, ремаркета и	1018	675	610	610	610	610	610	610	610	610
46	C	31	Производство на мебели	623	610	610	610	610	610	610	610	610	610
47	C	32 без 32.5, 33	Производство, неклассифицирано другаде; Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	705	610	610	610	610	610	610	610	610	610
48	C	32.5	Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства (Дейности в зъботехнически лаборатории)	929	697	610	610	610	610	610	610	610	610
49	D	35.1	Производство, пренос и разпределение на електрическа енергия	987	779	738	610	610	610	644	613	610	610
50	D	35.2; 49.5	Производство и разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи; Тръбопроводен транспорт	1461	1008	958	610	610	700	772	772	610	610

51	D	35.3	Производство и разпределение на топлинна енергия	873	670	639	610	610	610	610	610	610
52	E	36, 37	Събиране, пречистване и доставяне на води; Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	810	727	655	610	610	610	610	610	610
53	E	38 без 38.12 и 38.22; 39	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали; Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	832	610	610	610	610	610	610	610	610
54	E	38.12 и 38.22	Събиране на опасни отпадъци; Обработване и обезвреждане на опасни отпадъци	1013	842	758	623	610	610	665	623	610
55	F	41, 42 без 42.11 и 42.22, 43	Строителство на сгради; Строителство на съоръжения;	790	644	623	610	610	610	610	610	610
56	F	42.11	Специализирани строителни дейности	878	696	634	610	610	610	634	610	610
57	F	42.22	Строителство на автомагистрали, пъща и самолетни писти	696	610	610	610	610	610	610	610	610
58	G	45, 46, 47 без 46.46, 47.73, 47.74	Строителство на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи	1299	1070	945	665	610	610	623	613	610
59	G	46.46, 47.73, 47.74	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт; Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети; Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	923	610	610	610	610	610	610	610	610
60	I	55, 56, 79	Хотелиерство; Ресторантьорство; Туристическа агенска и операторска дейност, други дейности, свързани с пътувания и резервации	966	831	649	610	610	610	610	610	610
61	H	49.1, 49.2, 52 - само за железопътен транспорт	Пътнически железопътен транспорт, междуселищен; Товарен железопътен транспорт; Складирване на товари и спомателни дейности в железопътния транспорт	927	822	675	610	610	610	610	610	610
62	H	49.3, 49.4	Друг пътнически суходътен транспорт; Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване	845	650	610	610	610	610	610	610	610
63	H	50	Воден транспорт	1011	924	789	610	610	610	610	610	610
64	H	51	Въздушен транспорт	1201	1103	900	610	610	610	610	648	610
65	H	52, без железопътен транспорт	Складирване на товари и спомателни дейности в транспорта (без железопътен транспорт)	1038	973	760	610	610	610	610	610	610
66	H	53	Пощенски и куриерски дейности	610	610	610	610	610	610	610	610	610
67	J	60, 61	Радио- и телевизионна дейност, Далекосъобщения	933	817	700	610	610	610	610	610	610
68	K	64, 65, 66	ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	1589	1008	755	610	610	610	610	610	610
69	J, L, M, N	62, 63, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 77, 78, 81, 82	Дейности в областта на информационните технологии; Информационни услуги; ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ; ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ; АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	1008	656	610	610	610	610	610	610	610
70	N	80	Дейности по охрана и разследване	848	610	610	610	610	610	610	610	610

71	M	72	Научноизследователска и развойна дейност	673	610	610	610	610	610	610	610	610
72	O	84	ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ	610	610	610	610	610	610	610	610	610
73	P	85	ОБРАЗОВАНИЕ	686	610	610	610	610	610	610	610	610
74	Q	86 без 86.1, 75	ЧУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА /без медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор, фелдшер и лаборант, включително главните и старшите/; Ветеринарномедицинска дейност	1045	668	610	610	610	610	610	610	610
75	Q	86,1	Дейност на болници /без началник клиника/отделение, медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор, фелдшер и лаборант, включително главните и старшите/	1336	987	650	610	610	610	610	610	610
76	Q	87, 88	Медико-социални грижи с настаняване; Социална работа без настаняване	610	610	610	610	610	610	610	610	610
77	R	90, 91, 92, 93	КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ /за 93.12 Дейност на спортни клубове - без професионален спортист във футболен клуб/	659	610	610	610	610	610	610	610	610
78	S, T	95, 96, 97	Ремонт на компютърна техника, на лични и домашински вещи; Други персонални услуги; ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА КАТО РАБОТОДАТЕЛИ;	610	610	610	610	610	610	610	610	610
79	S, U	94 без 94.91, 99	Дейности на организации с нестопанска цел (без дейност на религиозни организации); Дейности на екстериториални организации и служби	896	630	610	610	610	610	610	610	610
80	R	93, 12	Дейност на спортни клубове /само за професионален спортист във футболен клуб/			610						
81			Централен кооперативен съюз	665	610	610	610	610	610	610	610	610
82	Q	86 без 86.1	ЧУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА /само за медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор, фелдшер и лаборант/	697	610	610						
83	Q	86,1	Дейност на болници /само за началник клиника/отделение /	1103								
84	Q	86,1	Дейност на болници /само за медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор, фелдшер и лаборант/	766	709	697						
85	S	94.91	Дейност на религиозни организации		610							

Забележки:

1. Минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълнен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца.
2. Минималният осигурителен доход за хората с увреждания, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебните бази и кооперациите на хората с увреждания, съгласно Закона за хората с увреждания, се определя в размер 50 на сто от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия.
3. Осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите - Приложение 2 към Заповед №РД01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика.
Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето и не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор.
4. Минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за счетоводството и за избраните управители, контролор, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на етажната собственост по Закона за управление на етажната собственост.

**Диференцирани осигурителни вноски
за фонд "Трудова злополука и професионална болест"
за 2020 година**

		Приложение № 2 към чл. 14
код КИД 2008	Наименование на икономическа дейност КИД 2008	Осигурителна вноска (%)
1	2	3
02	Горско стопанство	1,1
05	Добив на въглища	1,1
07	Добив на метални руди	1,1
08	Добив на неметални материали и суровини	1,1
09	Спомагателни дейности в добива	1,1
12	Производство на тютюневи изделия	1,1
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	1,1
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	1,1
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини	1,1
24	Производство на основни метали	1,1
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	1,1
38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	1,1
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	1,1
41	Строителство на сгради	1,1
42	Строителство на съоръжения	1,1
43	Специализирани строителни дейности	1,1
49	Сухопътен транспорт	1,1
50	Воден транспорт	1,1
68	Операции с недвижими имоти	1,1
77	Даване под наем и оперативен лизинг	1,1
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности	0,9
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	0,9
20	Производство на химични продукти	0,9
21	Производство на лекарствени вещества и продукти	0,9
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси	0,9
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	0,9
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	0,9

30	Производство на превозни средства, без автомобили	0,9
31	Производство на мебели	0,9
36	Събиране, пречистване и доставяне на води	0,9
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	0,9
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта	0,9
53	Пощенски и куриерски дейности	0,9
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване	0,9
06	Добив на нефт и природен газ	0,7
10	Производство на хранителни продукти	0,7
11	Производство на напитки	0,7
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	0,7
27	Производство на електрически съоръжения	0,7
32	Производство, неklasифицирано другаде	0,7
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	0,7
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	0,7
51	Въздушен транспорт	0,7
61	Далекосъобщения	0,7
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила	0,7
80	Дейности по охрана и разследване	0,7
84	Държавно управление	0,7
90	Артистична и творческа дейност	0,7
92	Организиране на хазартни игри	0,7
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдиx	0,7
14	Производство на облекло	0,5
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косям	0,5
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	0,5
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	0,5
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета	0,5
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	0,5
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	0,5
56	Ресторантьорство	0,5
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	0,5
60	Радио- и телевизионна дейност	0,5
63	Информационни услуги	0,5
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	0,5
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	0,5

72	Научноизследователска и развойна дейност	0,5
74	Други професионални дейности	0,5
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации	0,5
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност	0,5
85	Образование	0,5
86	Хуманно здравеопазване	0,5
87	Медико-социални грижи с настаняване	0,5
88	Социална работа без настаняване	0,5
91	Други дейности в областта на културата	0,5
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи	0,5
99	Дейности на екстериториални организации и служби	0,5
03	Рибно стопанство	0,4
55	Хотелиерство	0,4
58	Издателска дейност	0,4
62	Дейности в областта на информационните технологии	0,4
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване	0,4
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване	0,4
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането	0,4
69	Юридически и счетоводни дейности	0,4
73	Рекламна дейност и проучване на пазари	0,4
75	Ветеринарномедицинска дейност	0,4
94	Дейности на организации с нестопанска цел	0,4
96	Други персонални услуги	0,4
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал	0,4
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	0,4

Бюджет на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите"

(в хил.лв.)

Показатели	Бюджет 2020 г.
I. ПРИХОДИ	3 500,0
Приходи от вноски	0,0
Приходи от лихви и инвестиции в ДЦК	3 500,0
Приходи от глоби, санкции и наказателни лихви	0,0
II. РАЗХОДИ	4 233,1
Обезщетения и помощи за домакинствата	4 000,0
Разходи за гарантирани вземания на работници и служители	4 000,0
Разходи за дейността	81,0
Разходи за дейността, извършени по чл.13 от ЗГВРСНР	81,0
Разходи за заплати и възнаграждения на персонала	39,1
Други възнаграждения и плащания на персонала	57,4
Осигурителни вноски от работодатели	16,6
Издръжка	39,0
III. ТРАНСФЕРИ	0,0
IV. ДЕФИЦИТ / ИЗЛИШЪК	-733,1
V. ФИНАНСИРАНЕ	733,1
Покупка на ДЦК на първичния пазар /-/	-15 000,0
Получени погашения по ДЦК на първ.пазар /+/	22 012,5
Наличност по сметка от предходна година	40 989,5
Остатък по срочни депозити в БНБ в началото на годината /+/	0,0
Наличност по срочни депозити към края на годината /- /	0,0
Остатък към края на периода /- /	-47 268,9

Бюджет на Учителския пенсионен фонд

(в хил.лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	БЮДЖЕТ 2020 г.
I. ПРИХОДИ - ВСИЧКО	80 591,6
Данъчни приходи	71 424,2
Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	71 424,2
Неданъчни приходи	9 167,4
Приходи и доходи от собственост	9 167,4
Приходи от лихви и отстъпки от ДЦК и общински ценни книжа	9 167,4
Глоби, санкции и наказателни лихви	0,0
Други приходи	0,0
II. РАЗХОДИ - ВСИЧКО	47 650,7
Текущи разходи	47 650,7
Издръжка	64,3
Други финансови услуги	64,3
Пенсии	47 586,4
Пенсии от УчПФ	14 873,0
Добавки от УчПФ	32 713,4
III. ТРАНСФЕРИ	0,0
IV. ДЕФИЦИТ (-) / ИЗЛИШЪК (+)	32 940,9
V. ФИНАНСИРАНЕ	-32 940,9
Суми по разчети за поети осигурителни вноски	0,0
Покупко-продажба на държавни (общински) ценни книжа от бюджетни организации- нето (+/-)	-10 982,9
Покупка на държавни ценни книжа	-95 000,0
Получени погашения по държавни ценни книжа	84 017,1
Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-21 958,0
Наличност по сметка в началото на периода (+)	23 147,7
Наличност по депозити в началото на периода (+)	5 000,0
Остатък в БНБ към края на периода (-)	-17 105,7
Наличност по депозити в края на периода (-)	-33 000,0

**КОНСОЛИДИРАН БЮДЖЕТ на администрираните от
Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове за 2020 г.**

ПОКАЗАТЕЛИ		Сума (хил. лв.)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО		12 539 782,0
1. Приходи		8 227 250,6
1.1. Осигурителни приходи		8 126 080,3
1.1.1. Осигурителни вноски		8 126 080,3
1.2. Неданъчни приходи		102 210,3
1.3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите		-1 040,0
2. Получени трансфери от централния/държавния бюджет		4 312 531,4

II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	12 507 574,2
1. Разходи	12 500 174,2
1.1. Пенсии	10 625 254,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	1 743 340,4
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	131 411,3
1.3.1. Разходи за персонал	75 751,7
1.3.2. Издръжка	45 874,3
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	147,8
1.3.5. Капиталови разходи	9 087,5
1.4. Отбрана и сигурност	168,5
2. Предоставени трансфери	7 400,0

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК +/-	32 207,8
ФИНАНСИРАНЕ	-32 207,8
Покупка-продажба на държавни (общински) ценни книжа - нето (+/-)	-3 970,4
Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-28 237,4
Наличности в началото на периода (+)	69 137,2
Наличности в края на периода (-)	-97 374,6
Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина (-)	-

МОТИВИ

към проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.

Проектът на бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2020 г. е разработен в изпълнение на Решение № 52 на Министерския съвет (РМС) от 31 януари 2019 г. за бюджетната процедура за 2020 г. и Указания БЮ № 3/30.08.2019 г. на Министерството на финансите (МФ) за подготовката и представянето на проектобюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) за 2020 г. Той е съобразен с основните допускания по средносрочната бюджетна прогноза за периода 2020-2022 г. на РМС № 195/11.04.2019 г. и с указанията на министъра на финансите от октомври 2019 г. във връзка със заключителния етап на бюджетната процедура за 2020 г.

Разчетите по приходната част на проекта на ЗБДОО за 2020 г. са съгласувани с Националната агенция за приходите по отношение задължителните осигурителни вноски (включващи и тези по реда на чл. 159 от Закона за публичните финанси), както и за други приходи, събирани от НАП.

В проекта на БДОО за 2020 г. са заложили следните политики по приходите:

- Запазва се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” и фонд „Пенсии за лицата по чл. 69” на ДОО на нивото от 2019 г. Запазват се и размерите на осигурителните вноски за другите фондове на ДОО, а също и съотношенията между осигурителите и осигурените лица;
- За 2020 г. не са договорени минимални осигурителни доходи (МОД) по икономически дейности и квалификационни групи професии. Без налагане на административно увеличение на МОД и при планирано увеличение на минималната работна заплата с 8,9 на сто средното увеличение на МОД през 2020 г. е около 5,4 на сто;
- Увеличава се минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 560 лв. на 610 лв.;
- Увеличава се минималният осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 400 лв. на 610 лв.;
- Запазва се максималният осигурителен доход за всички осигурени лица на 3 000 лв.;
- За 2020 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”, като се запазва разпоредбата на чл. 22, ал. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР) относно максималния месечен размер на гарантираното вземане, който не може да бъде по-малък от 2,5 минимални работни заплати;
- Определят се за приход в бюджета на НОИ 81 000 лв. от приходите на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” – за дейностите по чл. 13 от ЗГВРСНР.

В проекта са заложили следните политики по разходите:

- Повишават се изискуемите възраст и осигурителен стаж при пенсиониране за работещите при условията на трета категория труд и минималната възраст за пенсиониране на лицата по чл. 69, чл. 69а и чл. 69б от КСО;
- Процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1,2 на сто;
- От 1 юли 2020 г. пенсиите, отпуснати до 31 декември 2019 г. вкл., се увеличават с 6,7 на сто - процент, определен по чл. 100 от КСО;
- Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО и размерът социалната пенсия за старост, както и размерите на свързаните с тях пенсии и добавки се увеличават от 1 юли с процента, определен по чл. 100 от КСО;

- Максималният размер на получаваните една или повече пенсии се запазва на 1 200 лв. (40 на сто от размера на максималния осигурителен доход за същата календарна година – 3 000 лв.);

- Запазват се минималният и максималният дневен размер на обезщетението за безработица, съответно – 9,00 лв. и 74,29 лв.;

- Запазват се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане – 410 дни, и размерът на обезщетението за отглеждане на дете до двегодишна възраст – 380 лв.;

- И през 2020 г. продължава да действа въведената през 2017 г. възможност за майките (осиновителките), които имат право да ползват отпуска при бременност и раждане до навършване на едногодишна възраст на детето, но не го използват, да се върнат на работа и да получават обезщетение от ДОО в размер 50 на сто от полагащото им се обезщетение при бременност и раждане;

- Запазва се режимът на изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност съгласно чл. 40, ал. 5 от КСО – първите три работни дни от временната неработоспособност се изплащат от осигурителя, а от 4-ия ден на настъпване на неработоспособността - от ДОО;

- Запазва се периодът, доходът за който се взема предвид при изчисляване размерите на краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност – 18 календарни месеца, а при бременност и раждане, и безработица – 24 месеца;

- Запазва се размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице – 540 лв.;

- Определя се максимален размер на гарантираните вземания – 1 525 лв.

Разработването на проекта на консолидирания бюджет на ДОО по приходите и разходите за 2020 г. се основава и на очакваното изпълнение на бюджета на ДОО за 2019 г. на база отчет към юли.

Към края на годината се очаква приходите (без трансферите) да бъдат 7 664,3 млн. лв. и изпълнението спрямо плана да бъде с 136,2 млн. лв. повече (1,8 на сто). Разходите (без трансферите) за 2019 г. се очаква да бъдат 11 609,5 млн. лв., с 1,2 на сто по-малко от планираните или 142,9 млн. лв. икономия. Очакваните трансфери за 2019 г. са в размер 4 099,1 млн. лв., което е със 125,2 млн. лв. по-малко съгласно промените на §7, ал. 1 и ал. 4 от Закона за хората с увреждания.

Очакваният излишък по КБДОО за 2019 г. е в размер на 153,9 млн. лв.

Приходите на КБДОО са, както следва:

2019 г. – 7 528,0 млн. лв. ЗБДОО,

2019 г. – 7 664,3 млн. лв. очаквано,

2020 г. – 8 143,2 млн. лв. проект.

Общият размер на приходите и получените трансфери за 2020 г. е 12 455,7 млн. лв., в т. ч. получените трансфери от централния/държавния бюджет – 4 312,5 млн. лв. (за пенсии, добавки и обезщетения, финансирани от държавния бюджет – 178,2 млн. лв. и за покриване на недостига от средства – 4 134,3 млн. лв.)

Разходите по КБДОО са:

2019 г. – 11 752,3 млн. лв. ЗБДОО,

2019 г. – 11 609,5 млн. лв. очаквано,

2020 г. – 12 448,3 млн. лв. проект.

Общият размер на разходите за пенсии, краткосрочни обезщетения, службите по социално осигуряване и предоставените трансфери за 2020 г. е 12 455,7 млн. лв., в т. ч. предоставени трансфери в размер на 7 400,0 хил. лв, от които 3 150,0 хил. лв. за Министерство на здравеопазването, 4 000,0 хил. лв. за Министерството на труда и социалната политика и 250,0 хил. лв. за Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Финансовите разчети за пенсиите през 2020 г. се основават на параметрите, заложиени в есенната макроикономическа прогноза на МФ от октомври 2019 г. и очакваното

изпълнение на разходите за пенсии на база отчета за юли 2019 г. При планиране на средствата за пенсии в проектобюджета на ДОО за 2020 г. са взети предвид промените в условията за пенсиониране за всички категории труд, а именно:

- по чл. 68, ал. 1-2 на КСО – През 2020 г. необходимите условия за пенсиониране за работещите при условията на трета категория труд са 61 години и 6 месеца навършена възраст и 35 години и 10 месеца осигурителен стаж за жените и 64 години и 3 месеца навършена възраст и 38 години и 10 месеца осигурителен стаж за мъжете;

- чл. 68, ал. 3 на КСО – През 2020 г. необходимата възраст за пенсиониране при непълнен стаж е 66 години и 6 месеца, при наличие на 15 години действителен осигурителен стаж;

- чл. 69, ал.1, 2, 3, 5, 5а и 6 на КСО – През 2020 г. необходимите условия за пенсиониране за лицата от сектор „Отбрана и сигурност” са 53 години и 6 месеца навършена възраст и 27 години осигурителен стаж и за двата пола;

- чл. 69б (до 31.12.2015 г. § 4 от ПЗР на КСО) – През 2020 г. необходимите условия за отпускане на пенсия от ДОО за лицата, работили при условията на първа и втора категория труд, които не отговарят на условията за пенсиониране от професионален пенсионен фонд по чл. 168 на КСО или са променили осигуряването си по чл. 4в от КСО, са както следва:

- работа 10 години при условията на първа категория труд или 15 години при условията на втора категория труд;

- навършена възраст 49 г. и 4 м. за жените и 53 г. и 6 м. за мъжете, работещи при условията на първа категория труд, и 54 г. и 4 м. за жените и 58 г. 6 м. за мъжете, работещи при условията на втора категория труд.

- сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете.

Политики по отношение на размерите на пенсиите за 2020 г.:

- Процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1,2 на сто;

- От 1 юли 2020 г. пенсиите, отпуснати до 31 декември 2019 г. вкл., се увеличават с 6,7 на сто (процент, определен по чл.100 от КСО);

- От 1 юли 2020 г. минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст се увеличава от 219,43 на 234,13 лв. (увеличение с 6,7 на сто);

- От 1 юли 2020 г. социалната пенсия за старост се увеличава от 132,74 на 141,63 лв. (увеличение с 6,7 на сто);

- Максималният размер на получаваните една или повече пенсии се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1 200,00 лв.;

При изготвянето на прогнозата е взето предвид и служебното прекратяване от 1 януари 2019 г. съгласно § 7, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за хората с увреждания на социалните пенсии за инвалидност, изплащани в размер 25 на сто.

Посочените по-горе параметри и политики в областта на пенсиите оказват влияние върху броя на пенсионерите и размерите на пенсиите, които определят разходите за пенсии за 2020 г. Средният брой на пенсионерите за 2020 г. се очаква да намалее до около 2 137,8 хиляди. По-малкият брой на пенсионерите се обуславя от промените в изискванията за придобиване право на пенсия според КСО.

Средният размер на пенсията на един пенсионер през 2020 г. се предвижда да достигне 412,28 лв. като номиналното нарастване е 8,0 на сто при очакван среден размер за 2019 г. – 381,74 лв. (ЗБДОО 2019 г. - 386,27 лв.). Очаква се положителен реален ръст на пенсиите от 5,8 на сто през 2020 г., при прогнозирана стойност на средногодишната хармонизирана инфлация¹ за 2020 г. от 2,1 на сто.

Брутният коефициент на заместване на дохода за 2020 г. се очаква да бъде 38,8 на сто, а нетният коефициент се очаква да бъде 50,0 на сто.

¹ Макроикономическа прогноза на Министерство на финансите от м.октомври 2019 г.

Планираните разходи за пенсии за 2020 г. са 10 576,6 млн. лв. В тази сума са включени разходите за пенсии от ДОО и държавния бюджет, както и добавките към пенсиите на ветераните от войните, добавките към пенсиите на репресираните лица по чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, добавката по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани. Предвидените средства за пенсии са със 729,1 млн. лв., или със 7,4 на сто повече средства за пенсии в сравнение с очакваното изпълнение на разходите за пенсии на база на отчета за юли 2019 г. Увеличените разходи са резултат основно на предвидени средства за:

- целогодишното изплащане на увеличените от 1 юли 2019 г. с 5,7 на сто размери на пенсиите за трудова дейност, на минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст и на социалната пенсия за старост, както и на обвързаните с тях минимални размери на пенсии и добавки – 272,3 млн. лв. допълнително;
- осъвременяване на пенсиите с 6,7 на сто от 1 юли 2020 г., увеличаване със същия процент на минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст и на социалната пенсия за старост, както и на обвързаните с тях минимални размери на пенсии и добавки – 359,5 млн. лв. допълнително;
- целогодишното изплащане на увеличения от 1 юли 2019 г. максимален размер на получаваните една или повече пенсии – 74,8 млн. лв. допълнително;
- въведената възможност за избор на методика за определяне на индивидуалния коефициент в периода от 2019 г. до края на 2022 г., съгласно § 22ц от ПЗР на КСО – 14,0 млн.лв. допълнително;
- естествен ръст на разходите за пенсии, дължащ се на по-високите размери на новоотпуснатите пенсии в сравнение с размерите на прекратените, както и на изменението на някои пенсии от по-нисък в по-висок размер – 22,0 млн. лв. допълнително;
- промяна в условията за пенсиониране на всички категории труд – намаление с около 13,5 млн. лв.

Разходът за пенсии през 2020 г. се очаква да бъде около 8,3 на сто от прогнозния БВП за същата година.

Разходите за краткосрочните обезщетения за 2020 г. са съобразени с отчетените разходи за 2018 г., ЗБДОО за 2019 г., очакваното изпълнение на база юли 2019 г., прогнозирания брой на осигурените лица и осигурителния им доход.

За 2020 г. общият разход за парични обезщетения и помощи възлиза на 1 739,3 млн. лв., което е с 6,2 на сто повече спрямо очакваното изпълнение на база юли 2019 г.

Разходите за основните групи краткосрочни обезщетения и парични помощи по КСО са:

- обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина и нетрудови злополуки – 632,8 млн. лв.; планирани са обезщетения за 18 234,1 хиляди дни при среднодневно обезщетение от 34,70 лв.;
- обезщетения за трудова злополука и професионална болест – 12,7 млн. лв.; планирани са обезщетения за 287,6 хиляди дни за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест при среднодневно обезщетение от 44,34 лв.;
- обезщетения за бременност и раждане – 442,3 млн. лв.; планирани са обезщетения за 13 898,8 хиляди дни за временна неработоспособност поради бременност и раждане при среднодневно обезщетение от 31,83 лв.;
- обезщетения за отглеждане на дете до двегодишна възраст – 187,7 млн. лв.; планираните обезщетения за отглеждане на дете до двегодишна възраст са 10 367,4 хиляди дни при среднодневно обезщетение от 18,10 лв.;
- обезщетения при осиновяване на дете до петгодишна възраст – 2,4 млн. лв.;
- парични обезщетения за безработица – 438,3 млн. лв.; планираните обезщетения са за 66 696 правоимащи лица средно за годината, със средномесечен размер на обезщетението от 547,62 лв.;

- финансиране на дейността по профилактика и рехабилитация – 20,1 млн. лв.

Планираните разходи за дейност “Социално осигуряване” са 131,1 млн. лв. Относителният дял на разходите за дейността спрямо всички разходи на КБДОО за 2020 г. е 1,05 на сто.

Разходите за персонал са 75,6 млн. лв. и са разработени при средносписъчен брой на наетите лица по трудови (930) и служебни (2 537) правоотношения.

Разходите за административна издръжка са 45,7 млн. лв.

Проектът на средствата за капиталови разходи за 2020 г. в размер 9,1 млн. лв. е съобразен с необходимите действия за стопанисване, управление и обновяване на материалната база.

В КБДОО за 2020 г. планираните средства за дейности 282 “Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности” и 283 “Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от кризи, бедствия и аварии” са в размер на 168 500 лв. и са предназначени, както следва:

- по **Дейност 282** са планирани разходи за финансиране на заплати и възнаграждения на персонала и осигурителните вноски за тях (ПМС № 258/2005 г.), издръжка на дейността, закупуване на индивидуални средства за защита и текущ ремонт в размер на 123 500 лв.

- по **Дейност 283** са планирани общо 45 000 лв. и са предназначени за финансово осигуряване на ресурси за провеждане на превантивни мероприятия и организиране на начални спасителни, възстановителни и други неотложни мероприятия при възникването на бедствия, аварии и катастрофи, засягащи ЦУ и ТП на НОИ.

По проектобюджетите на отделните фондове за 2020 г. резултатите са следните:

- Фонд “Пенсии” – недостиг от 3 918,4 млн. лв.
- Фонд “Пенсии за лицата по чл. 69” – недостиг от 147,5 млн. лв.
- Фонд “Пенсии, несвързани с трудова дейност” – недостиг от 0,02 млн. лв.
- Фонд “Трудова злополука и професионална болест” – остатък от 177,5 млн. лв.
- Фонд “Общо заболяване и майчинство” – недостиг от 49,9 млн. лв.
- Фонд “Безработица” – недостиг от 94,9 млн. лв.
- Бюджет на НОИ – остатък от 4 033,2 млн. лв.

Общият резултат по фондовете и по бюджета на НОИ се балансира на нула.

С § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предлагат изменения и допълнения в част първа “Държавно обществено осигуряване” на Кодекса за социално осигуряване (КСО), свързани с изпълнение на бюджета на държавното обществено осигуряване, както и някои промени, свързани с прецизиране на разпоредби относно правата на осигурените лица и редакционни промени.

Част от предложените промени в КСО са свързани с изпълнението на Решение № 704 от 05.10.2018 г. на Министерския съвет за предприемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване и Решение на Министерския съвет от 18.09.2019 за приемане на Секторна стратегия за развитие на електронното управление в Националния осигурителен институт - „е-осигуряване” 2018-2023, и пътна карта за изпълнение на секторната стратегия.

В изпълнение на т. 1, буква „б“ от РМС № 704/2018 г. (относно т. 42, 345 и 448 от Приложение № 2) се предлагат промени в чл. 5, ал. 7 и ал. 10 от КСО и изменение в чл. 98, ал. 1 КСО, като:

- изрично се регламентира видът на документите, които осигурителите следва да съхраняват с оглед защита на осигурителните права на гражданите, срокът за съхранение на тези документи, както и задължителната писмена форма на заявлението за предаване на тези документи в НОИ при прекратяване дейността на осигурителите без правопреемник;

- изрично се регламентира в КСО срокът, в който длъжностното лице по пенсионно осигуряване следва да се произнесе по заявлението за отпускане/изменение на пенсия/добавка, който до момента е уреден в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС).

По отношение продължителността на срока за произнасяне на пенсионния орган (до 4 месеца от подаване заявлението) следва да се има предвид, че спецификата на пенсионното производство обуславя невъзможността то да приключва в предвидения в Административнопроцесуалния кодекс (АПК) 14-дневен срок. Намалването на срока за произнасяне в пенсионното производство би създавало и огромен риск от неправомерно отпускане и/или изплащане, или откази за отпускане на пенсии и добавки.

Една от основните причини, обуславяща продължителността на срока за произнасяне на пенсионния орган, е механизмът за определяне размера на средномесечния осигурителен доход за страната. Той е основен елемент в пенсионната формула, тъй като чрез него се определя доходът, от който се изчислява пенсията: този доход се определя като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножава по индивидуалния коефициент на лицето. Средномесечният осигурителен доход се обявява от НОИ не по-рано от 40 дни след изтичане на периода, за който се отнася, което прави невъзможно отпускането на пенсиите да се осъществи в рамките на 14-дневния срок, предвиден в АПК.

При разглеждане продължителността на срока за произнасяне на длъжностното лице по пенсионното осигуряване следва да се има предвиди силно застъпеното служебно начало в административното производство по отпускане на пенсиите. При обработката на повече от половината от постъпващите заявления за пенсиониране се налага извършване на директна кореспонденция с осигурителите за уточняване на осигурителния стаж и/или осигурителния доход на заявителя за пенсия. Това е процес, отнемащ съществена част от времето за изясняване на всички факти и обстоятелства, обуславящи постановяването на разпореждане за отпускане на пенсия.

Други причини, поради които е необходимо по-продължително технологично време за работа в процедурата по отпускане на пенсия, са:

- изискването заявителят да отстрани неизправности при подадено заявление с нередовни и/или липсващи документи, които не могат да бъдат поправени или набавени служебно, за което лицето разполага с нормативно установен едномесечен срок от датата на уведомяването му (думесечен - за пенсиите, отпускани при прилагане на международен договор); скъсяването на този срок създава опасност лицето да не може да се снабди своевременно с необходимите документи, от които зависи правото и/или размера на пенсията му;

- провеждането на процедура по издаване на удостоверителни документи от осигурители, прекратили дейността си, които нямат правоприменик, чиито документи се съхраняват в обособените центрове на обединения осигурителен архив на НОИ;

- извършването на допълнителни проверки от страна на контролните органи на НОИ при съмнения за неистинност на представени от лицата документи.

Процесът по отпускане на пенсии се утежнява допълнително в случаите на некоректни и/или липсващи осигурители, работа на лицата при повече от един осигурител, работа при сумирано отчитане на работното време, некоректно подавана информация от осигурителите в Регистъра на осигурените лица за осигурителния статус на лицата и т.н.

Следва да бъде отбелязано, че трудовият път на всеки човек е уникален, което прави всеки конкретен случай за отпускане на пенсия строго специфичен, при зачитане на дълги осигурителни периоди (около 40 години). Важно е да се отбележи също, че когато са представени редовни документи за осигурителен стаж и доход, длъжностните лица по пенсионното осигуряване се произнасят и преди изтичане на нормативно установените срокове.

Предложените нови разпоредби на чл. 5, ал. 7, т. 4 и ал. 8 от КСО произтичат от приетата от МС „Секторна стратегия за развитие на електронното управление в

Националният осигурителен институт - „е-осигуряване“ 2018-2023“ и пътната карта за изпълнение на секторната стратегия, и целят да обезпечат надеждното и своевременно събиране, основно по електронен път, на информацията относно придобития от лицата осигурителен стаж от първа и втора категория труд, с каквато информация към настоящия момент НОИ не разполага. Освен във връзка с изпълнение на стратегията, изричното регламентиране с чл. 33, ал. 5, т. 16-18 от КСО на воденето на изброените регистри е пряко свързано със заявяването и предоставянето от НОИ на административни услуги по електронен път.

Предложението за промяна в чл. 4а, ал. 6, т. 4 и в чл. 6, ал. 11, т. 3 е с оглед привеждане на тези разпоредби в съответствие с влязлото в сила от 01.01.2019 г. изменение на чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО относно разширяване кръга на осигурените лица с лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Предложените промени в чл. 9а са редакционни, като целят да внесат по-голяма яснота по отношение на зачитането на осигурителен стаж със заплащане на осигурителни вноски.

С новата алинея 8 на чл. 33 от КСО, на съответното систематично място, се регламентира обменът на информация между НОИ и НАП, като за разлика от съществуващата преди ал. 8 на чл. 5 от КСО (изменена с настоящия законопроект), не се посочват изрично основанията за предоставяне на информация, например: данните по чл. 5, ал. 4 от КСО, данните от уведомленията по чл. 62, ал. 3 от Кодекса на труда или данните за открити и закрити банкови сметки на осигурителите и самоосигуряващите се лица по чл. 25, ал. 1 от Закона за Националната агенция за приходите. Двете институции следва да осъществяват обмен на информация за цялата налична информация във връзка с изпълнение на законовите им правомощия, като за по-голяма яснота, в инструкцията за взаимодействието, която ще се издаде на основание на създадената изрична законова делегация, ще се детайлизира видът на данните, които ще се обменят.

Текстовете на чл. 40, ал. 3 и чл. 54ж, ал. 4 от КСО се привеждат в съответствие със Закона за платежните услуги и платежните системи (в сила от 6 март 2018 г.) и издадената на основание на този закон Наредба № 3 на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти (обн., ДВ, бр. 37 от 4 май 2018 г.).

Предложението за отмяна на разпоредбата на чл. 69г от КСО е във връзка с ежегодните препоръки на Съвета на Европейския съюз в периода 2011-2014 г. за ограничаване на възможностите за ранно пенсиониране. Във връзка с това с пенсионната реформа през 2015 г. в КСО е въведена възраст за пенсиониране за всички лица без изключение.

Предложението за въвеждане на възраст за пенсиониране през 2015 г. е направено и тъй като пенсиите за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване в България се отпускат при настъпване на осигурителния риск „старост“ (и ако лицето има определения от закона осигурителен стаж). Затова е необходимо по отношение на всички лица да е налице изискване за определена минимална възраст, след навършването на която може да бъде отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

В този смисъл разпоредбата на чл. 69г, която е в сила от 01.01.2019 г., не съответства на възприетите вече принципи в пенсионното осигуряване и създава предпоставки за неравнопоставеност между отделни групи осигурени лица.

Допълнението в чл. 70, ал. 17 от КСО е необходимо поради липсата на изрична регламентация както в кодекса, така и в НПОС, че пенсията се преизчислява с дохода за друг 3-годишен период преди 01.01.1997 г. от датата на заявлението, и поради неприложимостта на чл. 99, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и ал. 3 КСО в тези случаи.

Поради липса на изрична норма и с цел обезпечаване законосъобразността на издаваните от пенсионните органи разпореждания е необходимо създаването на разпоредби съответно в чл. 75 и чл. 79, които да уреждат възможността за преизчисляване на пенсиите

за инвалидност поради общо заболяване и за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест при условията на чл. 70, ал. 17 от КСО (с осигурителния доход за друг 3-годишен период преди 01.01.1997 г.), предвид обстоятелството, че този вид пенсии също са пенсии, свързани с трудова дейност.

Предложеното уточнение в чл. 106 от КСО е необходимо предвид установения вид на акта, приет от МС - Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, както и с оглед синхронизиране с препратките към наредба в чл. 96в, ал. 5, чл. 70, ал. 8, чл. 82, ал. 1, чл. 102, ал. 3 от КСО и § 10 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца.

Предложените в чл. 343в и чл. 343г от КСО промени са свързани с необходимостта разпоредбите, регламентиращи пенсионни трансфери от и към схеми на Европейския съюз, да бъдат съобразени с действащото законодателство, което допуска възможност лицата, родени след 31 декември 1959 г., да променят избора на осигуряване по чл. 46 от КСО, като изберат да не се осигуряват в универсален пенсионен фонд, както и да се съобразят с обстоятелството, че в законодателството ни е обособена група лица, които по закон не подлежат на този вид осигуряване.

Съгласно действащата разпоредба на чл. 127, ал. 5 от КСО служителите в Държавна агенция „Разузнаване“, служба „Военна информация“ на Министерството на отбраната и Държавна агенция „Национална сигурност“ не се осигуряват за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд.

Не подлежат на задължително осигуряване за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд и лицата, родени след 31.12.1959 г., които са упражнили правото си на избор за промяна на осигуряване по чл. 46, ал. 1 от КСО.

Същевременно според разпоредбата на чл. 343в, ал. 1, т. 1 от КСО лице, чието правоотношение с институция или орган на Европейския съюз, по което е било осигурявано в пенсионните схеми на Съюза, е прекратено, има право по свой избор да прехвърли средствата, представляващи придобитите от него в тази схема пенсионни права във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, както и в универсален пенсионен фонд, ако е родено след 31 декември 1959 г. Така в случаите, когато лицето избере да прехвърли пенсионните си права от пенсионна схема на Съюза, постъпващите средства се разпределят задължително между държавното обществено осигуряване и избрания универсален пенсионен фонд.

Във връзка с това с промените в чл. 343в и чл. 343г от КСО изрично се уреждат случаите, в които пенсионните права от пенсионна схема на Съюза на лицата, които не подлежат на осигуряване в универсален пенсионен фонд постъпват само във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване. Във връзка с необходимостта да се уредят и „заварените“ случаи се предлага разпоредбата на § 5 от ПЗР на законопроекта.

С § 6 от законопроекта е предложена промяна в чл. 116, ал. 1, т. 3, буква „в“ от Закона за Националната служба за охрана (ЗНСО). На основание чл. 69, ал. 5а във връзка с ал. 9 от КСО от 1 януари 2019 г. офицерите и сержантите от НСО придобиват право на пенсия при навършване на възраст 53 години и четири месеца и наличието на посочено в разпоредбата на ал. 5а изискване за осигурителен стаж. Всяка следваща година възрастта се увеличава с по два месеца до достигане на 55-годишна възраст (чл. 69, ал. 9 от КСО).

Съгласно чл. 116, ал. 1, т. 3, букви „б“ и „в“ от ЗНСО служебното правоотношение на офицерите и сержантите от НСО се прекратява при навършване на пределна възраст за служба: 55 години за офицери със звание „полковник“ и по-ниско, а за сержанти - 53 години. Така от 1 януари 2019 г. сержантите от НСО, които са освобождавани от служба поради навършване на пределна възраст, към момента на освобождаването нямат придобито право на пенсия.

Пределната възраст за военна служба за сержантите, офицерските кандидати, младшите офицери, офицерите със звание „майор“ и за офицерите със звание

„подполковник“ от Министерството на отбраната (МО) е 55 години (чл. 160, ал. 1, т. 2-4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България).

С цел да се определи такава пределна възраст за сержантите от НСО за работа във ведомството, която да позволява след прекратяване на служебното им правоотношение да отговарят на изискването за възраст за право на пенсия по чл. 69 от КСО, както и да се осигури равнопоставеност между сержантите от НСО и сержантите от МО, като се изравни пределната възраст за службата - 55 години, е направено предложението за промяна в чл. 116, ал. 1, т. 3, буква „в“ от ЗНСО.

Промените в разпоредбите на чл. 13в, ал. 1, чл. 49, ал. 2, чл. 101, ал. 4, чл. 114, ал. 5, чл. 117, ал. 1 и чл. 158 от КСО имат прецизиращ характер.

С материята, която регламентира законопроектът, не се хармонизират актове на Европейския съюз, поради което не е възможно да се анализира съответствието с европейското право.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
НАДЗОРЕН СЪВЕТ

ПРЕПИС-ИЗВЛЕЧЕНИЕ

ПРОТОКОЛ № 8
от заседание на Надзорния съвет,
проведено на 23 октомври 2019 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Бисер Петков, Калина Петкова, Ася Гонева, Станимир Цоцов, Стефан Василев, Мария Беломорова, Лъчезар Борисов, Илияна Владова, Нено Павлов, Димитър Бранков, Димитър Манолов, Любомир Йосифов, Пламен Димитров.

ОТСЪСТВАЛИ: Румяна Георгиева.

ПРИСЪСТВАЛИ И: Ивайло Иванов – управител, Весела Караиванова – подуправител, Снежана Малакова – директор Д „Правна“, Драгомир Драганов – директор на Д АПП.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Проект на Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2020 година.

Внася: Ивайло Иванов – управител на НОИ

РЕШЕНИЕ:

1. На основание чл. 36, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Кодекса за социално осигуряване, Надзорният съвет реши:

Утвърждава Проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.

Гласували „против“ – Ася Гонева, Димитър Манолов, Стефан Василев, Димитър Бранков, Станимир Цоцов.

1

Вярно с оригинала!

СТЕФАН ВАСИЛЕВ

БИЛЯНА ИВАНОВА

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

№ 0409-143
СОФИЯ 30.10.2019

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-12-94

/моля цитирайте при отговор/

ДО
Г-Н АНГЕЛ ПЕТРОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

На Ваше писмо с изх. № 9101-56/24.10.2019 г.

ОТНОСНО: *Проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПЕТРОВ,

Приложено изпращам Справка за съответствието на проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г. с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

Приложение: Съгласно текста.

 Invalid signature

X

проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изм. № 04-12-94

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО: *Съответствието на проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г. с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС) и с практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) съгласно чл.28, ал.3 от ЗНА*

В отговор на писмо с рег. № 9101-56/24.10.2019 г. на Министерство на труда и социалната политика, във връзка с проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г., и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на законопроектите с КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

29.10.2019 г.

X

проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 632

от 31 октомври 2019 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Управителят на Националния осигурителен институт да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

Апостол Михов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№. 02.01- 125

31. ОКТОМВРИ. 2019 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	902 - 01 - 55
Дата	31 / 10 2019 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

21
12
X

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №632..... на Министерския съвет от 2019 г. проект на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.

Приложение: мотиви към проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г. и Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 950-01-254/01.11. 2019 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г., № 902-01-55, внесен от Министерски съвет на 31.10.2019 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по бюджет и финанси

Комисии:

- Комисия по труда, социалната и демографската политика
- Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЕМИЛ ХРИСТОВ